

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 7 вересня 2020 р. № 2
в.о. завідувачки кафедри

(проф. Юлія Ушкаренко)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ТЕОРЕТИЧНА ЕКОНОМІКА**

Освітня програма Туризм першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 242 Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Теоретична економіка (ТЕ)
Викладач	Юлія Ушкаренко (Iuliia Ushkarenko), доктор економічних наук, професор http://orcid.org/0000-0002-7231-5277
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/ChairGenengineerTraining/main_components.aspx
Контактний телефон	(0552)32672
Email викладача:	JUshkarenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Середа, 16:00-17:00, ауд. 306 або за призначеним часом

1. Анотація дисципліни: дисципліна включає теми, в яких розкриваються система категоріального апарату теоретичної економіки, визначення нових дефініцій, розкриття сутності та особливостей прояву основних економічних законів та найвідоміших наукових економічних концепцій.

2. Мета та завдання курсу:

Метою є формування у студентів фундаментальних знань категорій і законів економіки, розуміння сучасних концептуальних економічних рішень та методологічних підходів.

Завдання:

- розкрити структуру та основні засади розвитку економічних відносин в системі сучасних господарських процесів;
- вивчення студентами спеціальних термінів економічних відносин, системи національних рахунків, сутності економічної концепції, концепції сталого економічного розвитку;
- узагальнити історичний досвід розвитку економічних відносин.
- економічні процеси, їх складові, закони, тенденції, проблеми розвитку господарства і економічних відносин;
- формування вмінь аналізувати історико-теоретичний зміст економічних відносин;

- визначати актуальні програмні положення економічних процесів, їх складові, закони, тенденції, проблеми розвитку світового господарства і економічних відносин;

- показати наступність і новизну подальшого розвитку економічних відносин.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як у процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні компетентності:

K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
5 кредитів / 150 годин	26	26	98

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семestr	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2020/2021	I	242 Туризм	I	нормативний

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Програмний редактори MSExcel. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Moodle.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі відсутності з поважних причин (через хворобу) необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час на консультаціях. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна добросердість. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення. Навіть окремий випадок порушення академічної добросердісті є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Реферати та тези доповідей, інші наукові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Мінімальне покарання для студентів, яких спіймали на обмані чи plagiatі під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру. Будь ласка, поставтеся до цього питання серйозно та відповідаально.

8. Схема курсу

Тиждень,	Тема, план	Форма	Список	Завдання	Максимальна
----------	------------	-------	--------	----------	-------------

дата, години		навчального заняття кількість годин (аудиторної та самостійної)	рекомендованих джерел		кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи ринкової економіки та підприємництва.					
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 1. Предмет і метод теоретичної економіки 1. Становлення й основні етапи розвитку економіки як науки. 2. Предмет економіки та еволюція його визначення різними школами. 3. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація. 4. Економічні категорії, закони та принципи. Пізнання і використання економічних законів. 5. Функції економіки. 6. Теорія економіки як теоретико-методологічна база інших економічних наук.	лекція – 2 год.	1, 2, 3, 6, 9, 12, 14	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 1. Предмет і метод теоретичної економіки 1. Становлення й основні етапи розвитку економіки як науки. 2. Предмет економіки та еволюція його визначення різними школами. 3. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація. 4. Економічні категорії, закони та принципи. Пізнання і використання економічних законів. 5. Функції економіки. 6. Теорія економіки як теоретико-методологічна база інших економічних наук.	Семінар – 4 год., самост. робота – 8 год.	1, 2, 3, 6, 9, 12, 14	Тести	2
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси 1. Економічні потреби суспільства, їхня суть та структура. 2. Економічний закон зростання потреб. 3. Економічні інтереси: сутність, класифікація, взаємодія. 4. Мотиви та стимули	лекція – 2 год.	1, 2, 3, 12-17	Опрацювання лекційного матеріалу	

	ефективного господарювання.				
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси 1. Економічні потреби суспільства, їхня суть та структура. 2. Економічний закон зростання потреб. 3. Економічні інтереси: сутність, класифікація, взаємодія. 4. Мотиви та стимули ефективного господарювання.	семінар – 2 год., самост. робота – 10 год.	1, 2, 3, 12-17	Індивіду альна робота	3
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 3. Економічна система суспільства. Відносини власності 1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. 2. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи. 3. Типи економічних систем. 4. Власність, її суть, форми і місце в економічній системі. 5. Місце і роль людини в економічній системі.	лекція – 2 год.	2, 3, 5, 9, 10-14	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 3. Економічна система суспільства. Відносини власності 1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. 2. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи. 3. Типи економічних систем. 4. Власність, її суть, форми і місце в економічній системі. 5. Місце і роль людини в економічній системі.	семінар – 2 год., самост. робота – 10 год.	2, 3, 5, 9, 10-14	Самостійна робота	7
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 4. Теорія товару та його вартості 1. Економічні та неекономічні блага. 2. Товар і його властивості. 3. Альтернативні теорії вартості. 4. Закон вартості, його сутність та функції.	лекція – 2 год.	1-4, 9-13	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого	ТЕМА 4. Теорія товару та його вартості	семінар – 2 год., самост.	1-4, 9-13	Індивідуальна	2

навчальн ого плану, розділу занять	1. Економічні та неекономічні блага. 2. Товар і його властивості. 3. Альтернативні теорії вартості. 4. Закон вартості, його сутність та функції.	робота – 8 год.		робота	
Згідно робочого навчальн ого плану, розділу занять	ТЕМА 5. Теорія грошей і грошового обігу 1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей. 2. Функції грошей та їхня еволюція. 3. Грошовий обіг і його закони. 4. Грошова система, її структурні елементи й основні типи. 5. Валютні курси. Конвертованість грошей. 6. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.	лекція – 2 год.	1, 2, 4, 8-15	Опрацю вання лекційн ого матеріал у	
Згідно робочого навчальн ого плану, розділу занять	ТЕМА 5. Теорія грошей і грошового обігу 1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей. 2. Функції грошей та їхня еволюція. 3. Грошовий обіг і його закони. 4. Грошова система, її структурні елементи й основні типи. 5. Валютні курси. Конвертованість грошей. 6. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.	семінар – 2 год., самост. робота – 10 год.	1, 2, 4, 8-15	Доповід ь	4
Згідно робочого навчальн ого плану, розділу занять	ТЕМА 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура 1. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. 2. Риси, структура та функції ринку. 3. Основні суб'єкти ринкової економіки. 4. Держава як суб'єкт ринкового господарства. 5. Інфраструктура ринку.	лекція – 2 год.	1, 2, 3, 11-15	Опрацю вання лекційн ого матеріал у	

Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура 1. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. 2. Риси, структура та функції ринку. 3. Основні суб'єкти ринкової економіки. 4. Держава як суб'єкт ринкового господарства. 5. Інфраструктура ринку.	семінар – 2 год., самост. робота – 8 год.	1, 2, 3, 11-15	Контрол ьна робота	10
Модуль 2 Основи макроекономічної теорії					
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 7. Конкуренція і монополія у ринковій економіці 1. Конкуренція, її суть і економічні основи. 2. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції. 3. Методи конкурентної боротьби. 4. Монополія: причини виникнення, суть та основні форми. 5. Антимонопольна політика держави. Антимонопольне законодавство.	лекція – 2 год.	2, 3, 4, 5, 9-16	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 7. Конкуренція і монополія у ринковій економіці 1. Конкуренція, її суть і економічні основи. 2. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції. 3. Методи конкурентної боротьби. 4. Монополія: причини виникнення, суть та основні форми. 5. Антимонопольна політика держави. Антимонопольне законодавство.	семінар – 2 год., самост. робота – 8 год.	2, 3, 4, 5, 9-16	Презентація	4
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 8. Підприємництво у ринковій економіці 1. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. 2. Теорії та моделі підприємництва. 3. Організаційно-правові форми підприємництва.	лекція – 2 год.	1, 3, 9-13	Опрацювання лекційного матеріалу	

	4. Класифікація підприємств за розміром. 5. Малий бізнес. 6. Нові види підприємницької діяльності.				
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 8. Підприємництво у ринковій економіці 1. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. 2. Теорії та моделі підприємництва. 3. Організаційно-правові форми підприємництва. 4. Класифікація підприємств за розміром. 5. Малий бізнес. 6. Нові види підприємницької діяльності.	семінар – 2 год., самост. робота – 6 год.	1, 3, 9-13	Тести	2
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 9. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки 1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. 2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. 3. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. 4. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. 5. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	лекція – 2 год.	1, 2, 4-7, 9, 10, 12	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 9. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки 1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. 2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. 3. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. 4. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. 5. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	семінар – 2 год., самост. робота – 6 год.	1, 2, 4-7, 9, 10, 12	тести	2
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу	ТЕМА 10. Заробітна плата 1. Заробітна плата як явище ринку. 2. Економічна рента і трансфертний дохід у складі заробітної плати. 3. Форми і системи заробітної	лекція – 2 год.	2, 4, 6, 7, 13, 14, 15	Опрацювання лекційного матеріалу	

занять	плати. 4. Вплив держави та профспілок на функціонування ринку праці.				
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 10. Заробітна плата 1. Заробітна плата як явище ринку. 2. Економічна рента і трансфертний дохід у складі заробітної плати. 3. Форми і системи заробітної плати. 4. Вплив держави та профспілок на функціонування ринку праці.	семінар – 2 год., самост. робота – 8 год.	2, 4,6, 7, 13, 14, 15	Самостійна робота	8
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 11. Безробіття 1. Безробіття, його зміст, причини, види, форми. 2. Рівень безробіття. 3. Наслідки впливу безробіття на економіку.	лекція – 2 год.	2, 5-7, 9-15	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 11. Безробіття 1. Безробіття, його зміст, причини, види, форми. 2. Рівень безробіття. 3. Наслідки впливу безробіття на економіку	семінар – 4 год., самост. робота – 8 год.	2, 5-7, 9-15	Усне опитування	6
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу занять	ТЕМА 12. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок 1. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства. 2. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). 3. Концепції трансформації. 4. Все світіній ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланси країни. 5. Зміст і структура світової валютної системи. 6. Суть, причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили.	лекція – 2 год.	1, 3-6, 9-17	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчальн ого плану, розкладу	ТЕМА 12. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок 1. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства.	семінар – 2 год., самост. робота – 8 год.	1, 3-6, 9-17	Контрольна робота	10

занять	2. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). 3. Концепції трансформації. 4. Всесвітній ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланси країни. 5. Зміст і структура світової валютної системи. 6. Суть, причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили.			
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 13. Глобалізація економіки та загально-цивілізаційні проблеми людства 1. Глобалізація як закономірний процес світогосподарського розвитку. 2. Сутність, причини, форми та тенденції розвитку міграції робочої сили. 3. Суперечності глобалізації та її моделі. 4. Взаємопов'язаність і передумови вирішення глобальних проблем.	Лекція – 2 год.	1-4, 16-20	Опрацювання лекційного матеріалу

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Контрольна робота – 10 балів.

Доповідь – 4 бали.

Тести (2 бали за 1 тест).

Самостійна робота – 7 балів.

Індивідуальні завдання – 1-5 балів.

Модуль 2. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Контрольна робота – 10 балів.

Презентація – 4 бали.

Тести (по 2 бали за 2 тести).

Самостійна робота – 8 балів.

Усне опитування – 6 балів.

Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, підготовці презентації англомовної статті з аналізу даних, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах,

неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.). за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач).

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)	11	14	25
	- тестування	2	4	6
	- доповідь	4		4
	- індивідуальні завдання	5		5
	- усне опитування		6	6
	- презентація		4	4
2.	Самостійна робота	7	8	15
3.	Контрольна робота	10	10	20
	Поточне оцінювання (разом)	28	32	60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100		Excellent	Відмінно
82-89		Good	Добре
74-81			
64-73		Satisfactory	Задовільно
60-63			

35-59	X	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34			Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Аналітична економія : Макроекономіка і мікроекономіка : навч. посібн. у 2-х кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / С. М. Панчишин, П. І. Острoverх, В. Б. Буряк та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 723 с.
2. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка : навч. посіб. у 2-х ін. Кн. 2: Вступ до аналітичної економії. Мікроекономіка / С. М. Панчишин, П. І. Острoverх, В. Б. Буряк та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 695 с.
3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2014. – 720 с.
4. Башнянин Г. І. Політична економія : навч. посібн. / Г. І. Башнянин, П. Ю. Лазур, В. С. Медведев. – Львів : Новий світ, 2007, 2006. – 380 с.
5. Білецька Л. В. Економічна теорія : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. В. Білецька. – К. : Центр учебової літератури, 2015. – 505 с.
6. Голіков А. П. Економіка України : навч. посібн. / А. П. Голіков, Н. А. Казакова, О. А. Шуба. – К. : Знання, 2009. – 286 с.
7. Леоненко П. М. Сучасні економічні системи : навч. посібн. / П. М. Леоненко, О. І. Черепніна. – К. : Знання, 2016. – 430 с.
8. Національна економіка: навч. посібн. / Н. І. Бережна, М. С. Бріль, Л. В. Єфремова та ін.; за заг. ред. В. М. Філатова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 200 с.

Додаткові

9. Mulder, K. Sustainable Development for engineers / K. Mulder. –Delft Un-ty of Technology, The Netherlands, 2006. –288 р
- 10.Бережная Н. И. Политическая экономия в структурно- логических схемах / Н. И. Бережная. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2018. – 288 с.
- 11.Гаршина О. К. Практикум з політичної економії : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / О. К. Гаршина. – К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. – 208 с.
- 12.Дахнова О. Є. Основи економіки : практичний довідник / О. Є. Дахнова. – Х. : Весна, 2008. – 224 с.
- 13.Макроекономіка : підручник / О. М. Кліменко, О. М. Крюкова, В. М. Філатов та ін. ; під заг. ред. О. М. Кліменко. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 276 с.
- 14.Малахова Н. Б. Мікроекономічна теорія виробництва та витрат : навч. посібн. / Н. Б. Малахова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 180 с.
- 15.Олійник О. В. Зовнішнє оцінювання (підготовка). Основи економіки. Репетитор / О. В. Олійник, І. С. Тимченко, В. К. Щербина. – Х. : Факт, 2018. – 256 с.

Інтернет-ресурси

16. Environmental Performance Index 2014[Electron. resource] / Yale Center for Environmental Law & Policy. –Access link:<http://epi.yale.edu/>
17. Human Development Report 2007/2008. Fighting climate change: Human solidarity in a divided world [Electron. resource]. –Access link: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2007_2008_EN_Complete.pdf
18. ЦРТ-Україна: Цілі розвитку тисячоліття в Україні [Електрон. ресурс] // Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні. – URL: <http://www.ukraine2015.org.ua>
19. Стратегія сталого розвитку "Україна -2020". [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.
20. Україна в глобальних рейтингах.[Електронний ресурс]. – URL: <http://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/rating/index.html>
21. <http://ft.com> - Financial Times
22. www.businessweek.com - Business Week
23. www.economist.com - The Economist
24. www.europe.eu.int - Європейський союз
25. www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
26. www.worldbank.org <http://www.worldbank.org/> - Світовий банк